U. B. BERGEN
16/1.50
Ms. 1568 Ie-11

- Norges Demring. -

1. årg. For frihet og sannhet. 3/8-42.

Til KONGEN.

Ditt løfte "alt for Norge"
det har du trofast holdt.
Om vi stod fram på torget
og ropte på revolt,
om våre ord blir krasse,
deg lærer ingen vill.
Du hørte ingen klasse,
men hele folket til.

Slik skal vår konge være,
så rolig og så rank.
Du er vår egen ære,
blastolig og blank.
Selv på den tunge dagen
da skjold og verge brast,
og da vår hær var slagen,
stod du fremdeles fast.

Mot usseldommen, sviket,
mot niddings leiesvenn,
står samlet hele riket,
vi venter deg igjen.
Om våpenløse, svake
vi holder ennu stand.
Vi venter deg tilbake,
her er ditt folk, ditt land.

KONG HAAKON 70 ÅAR.

Mandag 3. august fyller kong Haakon 70 år, og alle ekte nordmenns tanker går til den avholdte kongesom i dag lever i landflyktighet. For oss nordmenn er han blitt et symbol på vår nasjonale frihet. Med begeistring ble han mottatt da han kom i 1905 etter at landet i flere hundre år hadde hatt fremmede konger. Han fylte oppgaven sin på en ypperlig måte. Beskjeden, folkelig og rolig gjorde han sin plikt, og for et demokrati var det neppe mulig å finne en bedre konge. Han var ikke en hersker over staten, men en tjener for folket. Han ble elsket av sine landsmenn, og kongefamilien fikk en stadig bredere plass i nordmennenes hjerter. Så kom 9. april. Det ble kongens dag framfor noen. Beslutsom, sterk og med en usvikelig fedrelandskjærlighet sto han fram og gjorde sin innsatts. Fra da av lærte nordmennene å kjenne de egenskapene som bor i vår konge. Dessverre måtte han forlate landet, det landet som han elsket over alt og som han ville gjøre alt for, og da han forlot det, var det for å fortsette kampen utafra mot landets fiender for at Norge atter skulle stå fram fritt og uavhengig. Utrettelig har han siden kjempet for Norges sak. Han har ikke sparet sine krefter og sin tid når det var noe han kunne gjøre. Nordmennene vil få sin frihet tilbake, og kongen vil atter innta sin plass som statens tjener i et sundt og fremadstreende demokrati. Nordmennene hilser sin konge på fødselsdagen hans, takker ham for det han har gjort for Norges sak og ønsker ham inderlig tilbake til et fritt land.

"ALT FOR NORGE"

Nyhetene fra 26. til 31. juli 1942.

Russland: Tirsdag ble meldt at Rostov er evakuert. Det foregår forbitrede kamper ved nedre Don 200 km. n.ø. for byen. Heftige kamper foregår også ved Kolek, likeens ved Donbøyningen, der en rekke tyske åtak er slått tilbake. Stillingen i disse områdene ble tirsdag betegnet som kritisk. Senere meldinger går ut på at den russiske motstanden ved Don blir hårdere og den tyske frammarsjen er slakket en del av. Torsdag ble meldt om voldsomme kamper på sørfronten, særlig ved Bataisk. Tyskerne gjør sitt ytterste for å få flere forsterkninger over Don, men de russiske motåtakene blir voldsommere og voldsommere. Fredag hadde tyskerne framlis[illegible] litt framgang ved nedre Don, og jernbanen Rostov-Kaukasus kan bli truet. Tidlig i uka ble det meldt om voldsomme kamper ved Voronesj, der russerne var gått over elva på et nytt sted og tatt en viktig landsby. Senere ble meldt at det russiske presset ved øvre Don øker fra time til time. Russerne utbygger her stillingene sine. Fredagsmeldingene fortalte om fortsatt russisk press i områdene ved Voronesj. De tyske tapene er store. Tyske motåtak er uvegerlig slått tilbake.

En rekner nå at første fasen i ~~kintsk~~ sommeroffensiven er over. Trass i framrykningen sin er ikke Hitler kommet et skritt nærmere målet, da Voronesj og Stalingrad er sikret. Bindeleddet mellom de russiske hærgruppene er intakt. Det russiske tilbaketoget i sør har vært utført med stor dyktighet og noen omringingsslag har det ikke vært tale om. Den røde arme har vært situasjonen voksen. Det måtte gå på denne måten i sør, da tyskerne i sitt første Blitz-åtak kjørte på med alt de hadde av panservogner, men nå etter hvert er den russiske motstanden vokset, og tyskerne er kommet i kontakt med store russiske hovedtropper.

Mandag ble meldt at russerne har gjort nye tankåtak ved Brjansk. Den 1o. tyske motoriserte divisjon ble her helt opprevet. I den senere tid har følgende tyske divisjoner lidd store tap: Den 71. fra Hildesheim, den 82., den 5[illegible]. infanteridivisjon og den 1o. motoriserte divisjon. Senere meldinger går ut på at nok 2 bataljoner av den sistnevnte divisjonen er ødelagt ved Brjansk, der russerne framleis har initiativet.

Over Leningrad har tyskerne kastet ned flygeblader om at byen må overgi seg, da den snart vil bli tatt. Russernes svar på dette var å sette i gang voldsomme åtak som trakte tyskerne lengre vekk fra byen. I nord har finske tropper batt store tap etter mislykkede åtak.

"Den røde stjerne" offentliggjorde fredag Stalins appell til soldatene. Appellen går ut på at enhver soldat må bli på si plass under mottoet "seire eller dø." Denne appellen ble også gitt i fjor under de seierrike kampene rundt Moskva.

Front nr. 2. På offisielt hold i London har en oppgitt at front nr. 2 ikke er noen hemmelighet, men tid og sted vil bli avgjort av de militære sjefene. "Daily Telegraph" skrev tirsdag om nødvendigheten av en ny front, som nå kan komme når som helst. Over hele England og Skottland foregår nå store manøvre med henblikk på den nye fronten. Fly, ødeleggelsestropper, store ingeniøravdelinger osv. deltar. Von Rundtstedts stabb besiktiger nå forsvarsverkene i Frankrike. Troppene i Frankrike er forsterket med flere divisjoner elitetropper, som er trukket bort fra østfronten.

Utenrikskronikk ved Arne Ording 28/7-42.

I de to siste ukene har situasjonen på den russiske sørfront vært og er meget kritisk. Ved russernes åtak ved Voronesj har de hindret tyskerne i å gå til åtak mot Stalingrad fra nord. Trass i de store tyske tapene foregår den tyske offensiven med voldsom kraft i Rostovområdene. Her skal tyskerne stå 70 km. fra Stalingrad, i vestlig retning, men stillingen her er ikke helt klar. Hovedåtaket føres fram i Dons nedre del og rundt Selmjanskaja raser det forbitrede russiske motåtak. Etter at Rostov nå er erobret, ser det ut til at tyskernene er kommet over Don på to steder. Langang fra sjøen via Kertsj er heller ikke utenkelig. En må slå fast at tyskerne i dette området har oppnådd store resultater i den siste måneden, idet noen av Russlands rikeste jordbruks- og kulldistrikter her ligger framfor dem. Verdien av erobringen av Rostov er liten, da byen ligger i ruiner, og alle maskiner og fagarbeidere for lenge siden er ført bort. Byen har nå bare verd som trafikknutepunkt. Stalingrad og distriktene om nedre Volga er truet, og her har vi Russlands rikeste korndistrikter. Men meget kan enda skje. Det finnes også en del mindre oljefelter i disse områdene, som dog har mindre betydning. De største oljefeltene ligger i Baku, og disse er naturlig beskyttet av Kaukasusfjellene. Skulle Volga og jernbanen inn i Russland bli avsperret, kan oljen fra Kaukasus bli ført over det Kaspiske hav til ymse havner. Men dette vil bety forsinkelser og lange omveier. Den russiske arme er ikke og vil ikke bli satt ut av spillet om noe slikt skulle skje, men armeens offensive evner vil bli en del nedsatt. En rekner med at tyskerne har ca. 600.000 mann i Rostovområdene, videre 10 pansordivisjoner med 2,000 tanks og en luftflåte på 1.500 fly. I de strøkene tyskerne nå er kommet til vil det ikke gå så glatt med forsyningslinjene, da veier og jernbaner her er gamle og umoderne, for ikke å snakke om de enorme vanskene som avstandene skaper. Timosjenko har ført troppene sine tilbake i fin orden, og hele den røde armees slagkraft er uberørt.

Det store spørsmål er nå hvorledes en best kan komme Sovjet til hjelp. I Afrika holder engelskmennene stillingen utmerket og er tatt til å gå på igjen. Dette er Timosjenkos venstre fløy, og der holder. Kanoner, tanks og fly strømmer stadig inn til Russland fra England. Dessuten har England og Amerika bunnet seg til en front nr. 2, men ikke noen vet når den kommer. Det bestemmer de alliertes militære sjefer, men at den kommer hersker det absolutt ingen tvil om. Opinionen i England og Amerika krever at en nå skal slå til. Den amerikanske produksjonen har antatt fantastiske dimensjoner, og statene har nå 3 1/2 mill. mann under fanene. Skipstonnasjen er også en viktig faktor, men det er et gledelig tegn at det praktisk talt bare er de ubeskyttede skipene tyskerne klarer å senke. Amerikanske tropper vil i siste instans avgjøre krigen, men de er ennå ikke ferdigtrenet, så de engelske troppene må i første rekke praktisk talt ta støyten alene. En må samstundes ikke glemme at ved en landsetning blir mange og store krefter i de okkuperte land utløst.

Luftkrigen. Natt til søndag var russiske bombefly for tredje gang i forrige uke over øst-Prøysen. Store britiske bombeflystyrker var over Rhur- og Rhindistriktene. Duisburg var hovedmålet. Enkelte britiske bombefly som var over byen igjen søndag morgen og slapp bomber, konstanterte at brannene var i gang i stor stil, særlig i havneområdene. Flyplasser i Holland, Frankrike og Belgia ble samstundes bombet. Etter alle operasjonene gikk 14 bombefly og 1 jager tapt.

Det britiske flyvåpenet bombet Hamburg natt til mandag. Det var det kraftigste åtaket tyskerne har hatt siden 1.000 fly-åtaket i forrige måned. Værtilhøvet var bra, og skaden som ble gjort, enorm. Det deltok mange flere fly enn tyskerne noen-gang har sendt over England siden krigsutbruddet. 29 britiske fly gikk tapt. Flyplasser i Nederlandene og Frankrike ble også bombet. Britiske jagerfly angrep natt til tirsdag med stor virkning godstog og lokomotiver i nord- Frankrike. I dagslys angrep engelske bombefly mål i n.v.Tyskland. Det ble observert branner i Hamburg etter det store åtaket natt til mandag. Hamburg ble atter angrepet av en stor styrke britiske bombefly natt til onsdag. Været var overskyet, men flyene gikk under skydekket trass i kraftig luftvernild. Det ble observert stor skade og store branner. Flyplasser i Nederlandene, [illegible] i Frankrike og tysk skipsfart ble samtidig bombet. 32 bombe[illegible] jagere savnes. Natt til torsdag var målet Saarbrücken. Det ble gjort stor skade. De første bombeflyene som kom innover, satte i gang store branner, som så viste veien for hovedstyrkene som fulgte etter. Bare 9 britiske fly gikk tapt. Jagere og jagerbombefly utførte om dagen et kraftig åtak over Frankrike og okkuperte områder. 16 lokomotiver og 11 godstog ble rammet og ødelagt. 13 fly gikk tapt., 7 tyske ble skutt ned. Natt til fredag ble jernbane mål i Frankrike og Nederlandene bombet og fly fra kystkommandoen angrep tysk skipsfart utafor de Frisiske øyene. Fra torsdag morgen var britiske jagere over Nord-Frankrike. Dette åtaket fulgte straks etter det store bombeåtaket på Saarbrücken, et av Tysklands viktigste jernbaneknutepunkter.

I uka har det vært spredte tyske åtak over England. I Midland ble det natt til fredag gjort en del skade.

Luftmarskalk Harris har sendt ut en advarsel til det tyske folk og gjort merksom på at det britiske flyvåpenet vil komme til å hamre løs på hver eneste tysk by inntil det tyske folk kvitter seg med nasismen. By for by vil bli tatt, så det vil være umulig for Tyskland å kunne fortsette krigen. Når det er pent vær, bomber vi om natta,. Når det er overskyet, kommer vi om dagen. Ikke noen del av Tyskland skal bli sikker. Det som er skjedd synes vi er fælt, men det vil blekne mot det som kommer nå. [illegible] og Amerikas flyproduksjon fordobles og tredobles, sluttet han.

<u>Sjøkrigen.</u> Dette britiske marinekrefter har vært i kamp med 5 armerte tyske trålere, som alle ble truffet. Minst en gikk til bunns, og de andre kom vekk i sterkt havarert stand. Et britisk skip ble skadet og slept til land med en del sårede. Under dette åtaket ble de britiske skipene uten virkning kraftig angrepet fra lufta og fra kystbatteriene fra den hollandske kyst.

4 små britiske destroyere fra 11 til 23 dr har ledsaget en konvoi til Murmansk uten at et eneste skip gikk tapt. Da de var kommet inn i drivisen, ble de angrepet av 3 store moderne destroyere. Engelskmennene ga ild på 9.000 fots avstand, og etter en time kamp trakk tyskerne seg tilbake. Ett britisk destroyer ble skadet, men fortsatte. Etter at konvoien var kommet inn i pakkisen, angrep tyskerne på ny, men de fikk stor skade på båtene sine. De kom igjen, men da var det bare et av skipene som kunne bruke kanonene sine. Tyskerne reiste vekk etter en kort kamp, og konvoien var reddet. Den britiske eskadre sjef er blitt dekorert for bedriften sin. Kanskje får vi snart høre at nok 577.199.314 bto.reg.tonn er senket.

2 bevepnede trålere ble mandag angrepet av britiske sjøstridskrefter utafor Cherbourg. Den ene sank, og den annen søkte havn i sterkt skadet stand.

Gresk undervannsbåt har senket 3 små akseskip.

Inntil 30. juni er 6.176.000 akseltonnasje senket. Videre har russerne siden krigen tok til senket 3/4 mill.tonn. Dessuten er 44 akseskip beslaglagt i sør-Amerika.

Afrika. Fra søndag var det voldsomme kamper i Afrika etter at de britiske troppene på ny gikk til aksjon, særlig på nordfronten. Den britiske fronten er utvidet, og lette bombe- og jagerfly understøtter troppene på bakken effektivt. De britiske stillingene ved El Alamain er ikke til å kjenne igjen etter 24 dagers kamp. Der det før var ujevne sandstrekninger, er det nå lange forsvarsverker som kommer til å danne utgangsstilling for offensive tiltak. Forsyningen fra Amerika strømmer inn i store mengder, særlig de nye hurtiggående tanks. De siste dagene har det vært meldt om patrulje- og artellerivirksomhet. De britiske flyene har i Afrika vært meget flittige, særlig er det gått ut over Tobruk og El Daba. Ellers er Kreta og Mål i det Joniske hav også bombet. I sistnevnte hav fikk et skip torpedotreffer. Det har vært liten tysk virksomhet over Malta.

Det fjerne østen.

Mandag ble det meldt at kampene er blusset opp igjen til lands på New Guinea 40 km. inne i landet fra Buna. Senere meldes om alliert virksomhet her, og japanerne er drevet tilbake. I Kina viker japanerne fra Chungsijernbanen.

Til sjøs har amerikanske undervannsbåter senket ytterere 5 japanske skip i Stillehavet, nemlig 1 destroyer, 1 tankbåt og 3 lasteskip. Skipsfart utafor Salomonøyene er kraftig angrepet. Den New-Zealandske statsministeren, Fraser, uttalte sist søndag at de defensive kampene i Stillehavet nå er slutt. De allierte trekker styrkene sine sammen for offensive tiltak.

I luftet har det vært livlig alliert virksomhet. Japanske baser er kraftig bombet. Onsdag angrep japanerne Port Darwin, men da de prøvde å angripe byen torsdag, gikk alliierte jagerfly straks til åtak og skjøt ned 9 japanske fly. Et amerikansk jagerfly gikk tapt. Utafor New Guinea ble et japansk transportskip etterlatt i brann.

Smånytt. Under kampene i Afrika ble det funnet hemmelige dokumenter, som i store trekk røper tyskernes planer om oppbyggingen av Europa etter krigen. Både innafor og utafor rikets grenser skal det opprettes en ny klasse, det såkalte statspoliti som skal holde samfunnet i orden. Denne nye klassen, heter det videre, må aldri gjøre seg til venns med proletariatet. Londonavisene behandlet søndag inngående disse nye tyske "sosiale" planene i det framtidige slaveeuropa. Oppretelsen av Germania SS i Norge er sikkert også et ledd i den samme planen.

Avdelinger av Waffen SS paraderte tirsdag i Frankrike. De skal være trukket fra østfronten p.g.a. uroen i landet med de 300.000 franske arbeiderne som skal til Tyskland. Dette er nøyaktig etter oppskriften i det hemmelige dokumentet som ble funnet i Afrika, hvoretter SS i fremtida skal holde all opinion nede.

I de første 6 månedene av 1942 er den amerikanske krigsproduksjonen 1 1/2 gang til så stor som i fjor. I mai bygde således amerikanerne 15.oo tanks og over 4.ooo fly. På 24 timer er 1 krysser, 1 destroyer og 1 vaktskip sjøsatt i U.S.A. Sjefene for Amerikas hær og marine var tirsdag hos president Roosevelt.

2 amerikanske armekorps er kommet til England og Australia uten tap. Heller ikke kanadiske forsterkninger som landet i England onsdag hadde tap. De høyerestående amerikanske offiserer for det amerikanske luftvåpenet er kommet til England. De amerikanske styrkene i England vokser fra time til time. Det er nå bygd ferieleire for å skaffe plass. Foreløpig er 8 ferdige, og 5o nye er under arbeid.

Den amerikanske krysseren "Baltimore" på 13,ooo tonn ble sjøsatt i Amerika torsdag. Den er bygd på 2½ måneder. I fredstider er byggetiden 42 måneder. Amerika har kanh adskillige av disse krysserne under bygning. Det er de største krysserne noen nasjon bygger eller har av denne typen. De er kraftig pansret og har stor aksjonsradius.

Jan Mazaryck har sendt en advarsel til Tyskland for all de tsjekkerne som er blitt henrettet. Han lovet tyskerne gjengjeldelse og loven skal skje fyldest.

17 personer ble halshogd i Paris onsdag.

7 svenske forretningsmenn i Polen er arrestert av tyskere bl.a. den svenske generalkonsulen. Den tyske regjeringa kan ikke oppgi grunn til den svenske før saka er undersøkt.

Det amerikanske hovedkvarteret på Island melder om en ny trefning mellom et norsk fly og en Fokker Wolf-maskin. Det tyske flyet fikk fulltreffere på 1oo meters hold og flyktet vekk i skyene. Det norske flyet fikk ikke noen skade.

Kronprinsesse Märtha kom onsdag med fly fra Amerika til London for feiringen av kong Haakons 7o årsdag.

Det er gitt ut et praktfullt verk av prof. Keilhaug, Worm-Møller, Ording og Diesen i anledning kong Haakons 7o årsdag. Boka er illustrert om Norge i krig og fred. Den er en hilsen fra det norske folk til kongen. Hjemmefronten og sjømannen har også fått en bred plass. Hele bokas ånd er gjennomstrømmet av kongens valgsprog "Alt for Norge!"

Det har vært holdt bispemøte i Oslo. 6 av de gamle biskopene var til stede. Biskop Berggrav var representert ved domprost Hygen. På dette møtet ble det bestemt at den norske kirkes ledelse foreløpig får navnet "Den midlertidige kirkeledelse". Det er sendt ut proklamasjoner om dette, hvori det bl.a. heter at det nye rådet er klar over de oppgavene som ligger foran det. Den nye ledelsen er villig til å tre i samband med departementet under ledelse av sine biskoper med Berggrav i spissen. Ledelseh vil være lojal overfor okkupasjonsmakta, men kirken vil arbeide fritt uten innblanding fra statens side.

Forlegger Arne Damm, Oslo, ble arrestert 9.juli og ble sendt til Tyskland dagen etter. Kulturdepartementet har blåst retrett i forlagsstriden. Alle forfattere kan nå få innlevert og trykt bøkene sine, men sjølsagt risikerer de ennå at bøkene kan bli beslaglagt og forbudt.

25. juni ble samtlige menn på Møgster arrestert og ført bort, ikke noen vet hvorhen.

Nyhetene lørdag og søndag.

Et nytt stort slag ble rettet mot Tyskland natt til lørdag, idet store styrker britiske bombefly angrep Düsseldorf, sentrumet for Tysklands stålproduksjon. Åtaket var kraftigere enn det mot Hamburg for en uke siden. Hele det virkningsfulle åtaket var over på en time. Flyplasser og jernbaner i Holland ble samstundes bombet. 30 bombefly og 1 jager gikk tapt. Før disse operasjonene var bombefly i dagslys over Frankrike. Det utviklet seg til et stort luftslag. Alle bombeflyene vendte hjem. 11 Fokker Wolf-fly ble skutt ned. 85 Spitfires savnes. En del tyske fly som var over England natt til lørdag gjorde en del skade. Natt til søndag var britiske styrker av jagerfly over tyskokkupert område. Tyskerne var med noen fly over katedralbyen Norwich.

På Donfronten har det vært store kamper i det sørlige avsnitt, tyskerne gjør kraftige motåtak. Søndag ble meldt om fortsatte russiske motåtak i Tsimljanskaja på den s.v. siden av Don. I det nordlige avsnitt er tyskerne drevet tilbake. Ved Batalsk er russiske russiske tropper satt inn og det foregår blodige nærkamper. Ved Voronesj på vestbredden av Don har tyskerne tapt flere forsvarsverker. Et sårbart tysk triangelåtak er her helt knust av russisk artelleri og infanteri. I søndag smeldingene heter det at russerne utbygger stillingene sine i Voronesjområdet.

Fra Kairo meldtes lørdag om store sandstormer som har hindret operasjonene. Det har vært artelleridueller i det nordlige avsnitt. Søndag hadde det vært fortsatt britisk patruljevirksomhet på alle fronter i Egypt og allierte luftåtak mot fiendens skipsfart. Amerikanske tunge fly hadde bombet handelsskip nord for Derna. 3 tyske bombefly er skutt ned over Alexandria.

Fra Østen ble meldt lørdag at allierte fly har sått 1 japansk krysser i brann ved Amboina. Japanske baser på New Guinea er også blitt bombet og det ble satt i gang store brenner. Søndagsmeldingene fortalte at amerikanske fly hadde bombet det japanske marineverftet ved Hongkong. I s.ø. Kina har kinoserne stanset de japanske troppene.

Etter forslag fra Sovjetsamveldet vil det istedenfor konsulater og sendemenn bli opprettet russisk og norsk ambassadør i de 2 landene. Trygve Lie hap på kongens og regjeringas vegne takket for tilbudet og gitt det sin tilslutning. Dette er gjort for å hedre det norske folk i dets heltemodige kamp.

Det første budskap i anledning av kong Haakons 70 årsdag som nådde London var fra den norske front her hjemme. Det hylder kongen som sjef for det norske demokrati og slutter med ordene: Den norske front gir seg aldri. "Times" skrev lørdag i anledning dagen at den markeres ved et folk i kamp rundt sin konge. I 35 år har kong Haakon stått i spissen for et liberalt folkestyre som i denne tida er blitt rikere og mektigere i sosial rettferdighet og folkeopplysning. I 1940 steg kongen fram som et symbol på landets uavhengighet og folket vil aldri svikte ham, skriver "Times." Kong Georg har sendt kongen sin varmeste hyldest. Det norske folk og de norske sjømenn har vakt hans dypeste beundring sier kong Georg og han gir uttrykk for sin stolthet over at nordmennene står sammen med englenderne. President Roosevelt har hyldet kongen og nevnt ham som et eksempel for det norske folk. Svenske aviser hylder i sine artikler kong Haakon, og fra atskillige givere i Sverige kommer det gaver. Det vil bli holdt høytidsgudstjeneste i Reykjavik, og også ellers på Island vil dagen bli feiret. Et Norgeshus vil bli innviet og iet Norgesprogram i den islandske kringkasteren vil bl.a. Nordahl Grieg og. Worm-Müller delta.